

Theil der ärztlichen Wissenschaft Suçr. 1, 2, 1. 13. Vgl. कौमारतत्त्व 11, 10. 12, 1 und कुमारभृत्या.

कौमारराज्य (von कुमार-राज = राजकुमार, युवराज) n. die Stellung des Erbprinzen R. 2, 58, 20. — Vgl. यौवराज्य.

कौमारहारित (०हारीत) patron. von कुमारहारित PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 56, 8.

कौमारायणौ patron. von कुमार gaṇa नडादि zu P. 4, 1, 99. PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 57.

कौमारिक (von कुमारौ) adj. subst. mit Mädchen versehen, ein Vater von Mädchen: कौमारिकाणां शीलेन वक्ष्याम्यहम् MBh. 1, 4054. — Vgl. कुमारिक.

कौमारिकेयं metron. von कुमारिका gaṇa प्रुधादि zu P. 4, 1, 123.

कौमुद (von कुमुद) 1) m. der Monat Kārttika TRIK. 1, 1, 111. H. ८. 23. an. 3, 330. MED. d. 27. Hār. 131. MBh. 13, 3370. 5656. 5660. 5670. — 2) f. ई a) Mondschein (weil er die Kumuda zum Aufblühen bringt) AK. 1, 1, 2, 18. H. 107. H. an. MED. BHARTṚ. 1, 38. RAGH. 3, 1. KUMĀRAS. 4, 33. 5, 71. Gīt. 10, 2. In dieser Bed. häufig am Ende eines Titels von grammatischen Commentaren und Lehrbüchern; vgl. पदार्थ०, प्रक्रिया०, लघु०, वैषम्य०, सिद्धान्त०. — b) der dem Gotte Kārttikeya geheiligte Vollmondstag im Monat Kārttika TRIK. 3, 2, 18. MBh. 13, 6132. अकालकौमुदौ चैव चक्रतुः सार्वकालिकीम् (v. l. सर्वकामिनीम्) MBh. 1, 7648. der Vollmondstag im Monat Āṣvina (vgl. कौमुदीचार) ÇABDAR. im ÇKDr. Festtag DHAR. ebend. — c) ein best. Metrum (2 Mal ———— —; ———— ———) COLEBR. Misc. Ess. II, 163 (VI, 15).

कौमुदिकं von कुमुद P. 4, 2, 80. f. कौमुदिका N. pr. einer Freundin der Umā ÇABDAR. im ÇKDr.

कौमुदीचार (कौ० + चार) m. n. der Vollmondstag im Monat Āṣvina (s. u. कौञ्जाग्र) TRIK. 1, 1, 108. Hār. 63.

कौमुदीपति (कौ० + पति) m. der Mond H. 104.

कौमुदीवत्त (कौ० + वत्त) m. der Fuss einer Lampe Hār. 63.

कौमुदतेय metron. von कुमुदती RAGH. 18, 2.

कौमोदकी f. N. der Keule Viṣṇu's oder Kṛṣṇa's, welche ihm Varuṇa verehrt, AK. 1, 1, 24. H. 222. MBh. 1, 8200. HARIV. 5033. 5040. 5562. BHĀG. P. 3, 28, 28. 8, 4, 19. 20, 31. — कौमोदकीनिर्णय (?) BHAVIṢJOTT. P. in Verz. d. B. H. 133 (133. 71). — Wird auf कुमोदक zurückgeführt.

कौमोदी f. dass. ÇABDAR. im ÇKDr.

कौम्भ (von कुम्भ) adj. gaṇa संकलादि zu P. 4, 2, 75. eingetopft: कौम्भेन सर्पिषा Suçr. 2, 326, 18. — Vgl. कुम्भसर्पिस्.

कौम्भकारक n. = कुम्भकारिण कृतम् (संज्ञायाम्) gaṇa कुलालादि zu P. 4, 3, 118.

कौम्भकारि m. der Sohn eines Töpfers P. 4, 1, 153, Sch. Auch कौम्भकार्यं ebend.

कौम्भायनं (चतुर्धर्षेण) von कुम्भ gaṇa पनादि zu P. 4, 2, 80.

कौम्भायनि (चतुर्धर्षेण) von कुम्भ gaṇa कर्णादि zu P. 4, 2, 80.

कौम्भेयक von कुम्भो gaṇa कच्यादि zu P. 4, 2, 95.

कौम्भ्यं (चतुर्धर्षेण) von कुम्भ gaṇa संकाशादि zu P. 4, 2, 80.

कौर्म (v. l. कौर्म) N. pr. eines Mannes AV. 20, 127, 1.

कौर्याणं scheint patron. (von कुर्याण) des Pākasthāman zu sein: यं मे डुरित्ते मरुतः पाकस्थामा कौर्याणः RV. 8, 3, 21. Nach Nir. 5, 23 wäre das Wort gleichbedeutend mit कृत्याण.

कौरव (von कुरु) 1) adj. = कौरवक P. 4, 2, 130. कौरव gaṇa उत्सादि zu P. 4, 1, 86. कौरवं gaṇa कच्यादि zu 4, 2, 133. den Kuru gehörig u. s. w.: कौरवो चमू MBh. 1, 5457. 4, 1972. कौरवं तेत्रम् = कुरुतेत्रम् MRGH. 49. — 2) patron. von Kuru N. 14, 25. pl. MBh. 1, 5457. 3, 311. HARIV. 1801. KĀṆ. 30. कौरववंशज MBh. 1, 1664. कौरवेन्द्र BENF. Chr. 36, 17. 60, 29. कौरवनन्दन 41, 1. 63, 68. Am Ende eines adj. comp. f. स्त्री: अथ निष्कौरवमेकः कर्ष्यामि वसुंधराम् MBh. 1, 7961.

कौरवक adj. von कुरु P. 4, 2, 130. gaṇa कच्यादि zu 134.

कौरवायण patron. von कुरु gaṇa तिकादि zu P. 4, 1, 154.

कौरवेय dass. pl. MBh. 1, 5689. fg. 3, 313. 14744. 4, 1136.

कौरव्यं dass. P. 4, 1, 151. 172. 19. gaṇa तिकादि zu 154. Nir. 2, 10. AV. 20, 127, 8. ÇAT. Br. 12, 9, 3. ÇĀṆKH. ÇR. 12, 17, 2. MBh. 14, 2521. N. 5, 29. BENF. Chr. 22, 18. 24, 44 u. s. w. कौरव्याः = पाण्डवाः Hīp. 1, 19. ein Volksstamm MBh. 6, 362. VP. 192. कौरव्या ब्राह्मणाः P. 4, 1, 154, Sch. 2, 4, 58, Sch. — Kauravja N. pr. eines Nāga, des Vaters der Ulūpi, MBh. 1, 1558. 7789. 7793. fgg. fem. gaṇa भर्गादि zu P. 4, 1, 178. — कौरव्यं (!) गान्धारविषयम् MBh. 14, 2484.

कौरव्यायण patron. von कौरव्य, pl. PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 57.

कौरव्यायणि patron. von कौरव्य gaṇa तिकादि zu P. 4, 1, 154.

कौरव्यायणी f. zu कौरव्य P. 4, 1, 19. कौरव्यायणीपुत्र m. N. pr. eines Lehrers ÇAT. Br. 14, 8, 1.

कौरव्यव (कौरव्यव?) patron. PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 57.

कौरुकत्य zum Geschlecht der Kuru und Kāta gehörig gaṇa गर्गादि zu P. 4, 1, 105.

कौरुकुलक (von कुरुकुला) m. pl. Name einer buddhistischen Secte VjUTP. 210. SCHIEFNER in Mēl. as. 2, 179.

कौरुजङ्गल und कौरुजङ्गल von कुरु-जङ्गल P. 7, 3, 25, Sch.

कौरुपञ्चाल zum Stamme der Kuru und Pañkāla gehörig ÇAT. Br. 1, 7, 3, 8. 11, 4, 1, 2.

कौरुपथि (patron. von कुरुपथ) m. N. pr. eines Lehrers KAUC. 9, 63.

कौरुम s. कौरम.

कौरपर (von कूर्पर) adj. am Ellbogen befindlich: संधि Suçr. 2, 29, 7.

कौरप्य (aus σκοर्πίος) m. der Skorpion im Thierkreise Dlp. im ÇKDr. VARĀH. in Ind. St. 2, 239.

कौर्म (von कूर्म) 1) adj. der Schildkröte eigen, mit ihr in Verbindung stehend u. s. w.: कौर्म संकोचमास्थाय PĀNĀT. III, 20. mit oder ohne (n.) पुराणा, N. eines Purāṇa, so benannt nach Viṣṇu's Avatāra in Gestalt einer Schildkröte, MADHUS. in Ind. St. 1, 18. VP. 284. Sch. zu KAP. 1, 70. Verz. d. B. H. No. 1170. — 2) m. N. eines Kalpa, Brahman's Vollmondstag; s. u. कल्प 2, d.

कौल (von कुल) P. 4, 2, 96, Sch. 1) adj. f. ई a) das Geschlecht betreffend, sich auf das ganze Geschlecht erstreckend: राज्यं राजन्यशो दिव्यं कौली श्रीरात्मसात्कृता R. 4, 28, 9. einem edlen Geschlecht entsprossen TRIK. 3, 1, 23. — b. दिव्यवीरपशुभावार्तगतदिव्यभावरतः । स तु ब्रह्मज्ञानी । तद्यथा । दिव्यभावरतः कौलः सर्वत्र समदर्शनः । इति कुलार्णवतत्त्वम् ॥